

Nr 59.*Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående företagsräkning.*

(1:a avd.)

I propositionen nr 85 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 10 februari 1950, föreslagit riksdagen att till Kostnader för företagsräkning för budgetåret 1950/51 under tionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 54 200 kronor.

I Sverige har tidigare endast en företagsräkning anordnats, nämligen år 1931. Med hänsyn till den utveckling, som vårt näringsliv därefter genomgått, äro uppgifterna till denna räkning i stort sett föråldrade. Aktuella uppgifter i ämnet kunna icke heller erhållas från annan statistik eller annat material. En närmare statistisk kännedom om vårt näringsliv kan därför blott erhållas genom en ny företagsräkning. Behov av en aktuell företagsstatistik har framträtt på flera områden. En sådan har betydelse bl. a. för konjunkturinstitutets undersökningar rörande den allmänna ekonomiska utvecklingen i landet och för nationalbudgetberäkningarna samt för åtgärder på arbetsmarknadens område och för utvecklingen av hantverket och småindustrien. Frågan om en ny företagsräkning har senast väckts av kommerskollegium efter kontakt med representanter för ett stort antal berörda myndigheter och organisationer. I propositionen föreslås, att en ny företagsräkning, preliminärt kostnadsberäknad till 1 800 000 kronor, anordnas i kommerskollegii regi och att till vissa förberedelser för denna räkning sammanlagt 54 200 kronor anvisas å riksstaten för nästa budgetår.

Utskottet. Såsom av departementschefen framhållits har i Sverige hittills genomförts endast en företagsräkning, nämligen år 1931. Med hänsyn till den utveckling vårt näringsliv sedan dess genomgått torde uppgifterna till denna företagsräkning vara i stort sett föråldrade. På vissa områden såsom inom hantverk och småindustri saknas helt företagsstatistik. Det samma gäller för stora delar av transportväsendet samt för hotell- och restaurangnäringen, serviceyrkena m. m. Inom andra områden torde kompletteringar vara erforderliga. Samtliga myndigheter och organisationer, som yttrat sig i frågan, ha förordat att en ny företagsräkning igångsättes så snart förhållandena det medgiva. Även utskottet finner skäl tala härför och tillstyrker alltså att en sådan anordnas.

Enligt gjorda preliminära kalkyler beräknas kostnaderna för företagsräkningen uppgå till sammanlagt 1 800 000 kronor. Det är alltså ett ganska avsevärt belopp, som avses för ändamålet. Kostnaderna ha motiverats av de omfattande och tidskrävande planerings- och andra förberedelsearbeten, som äro erforderliga för arbetets genomförande. Utskottet vill understryka nödvändigheten av att största sparsamhet iakttages vid arbetets utförande och att alla åtgärder vidtagas för en begränsning av kostnaderna så långt detta är görligt utan att det avsedda syftet därmed eftersättes.

Mot det för nästa budgetår äskade anslaget, 54 200 kronor, som anses behöfligt för igångsättande av vissa förberedelsearbeten, har utskottet icke något att erinra.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Kostnader för företagsräkning* för budgetåret 1950/51 under tionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 54 200 kronor.

Stockholm den 28 mars 1950.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Närvarande: se under utlåtandet nr 55.